

1. ΤΟ 1821 ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Μέσο: ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/03/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/03/2019

Σελίδα: 29

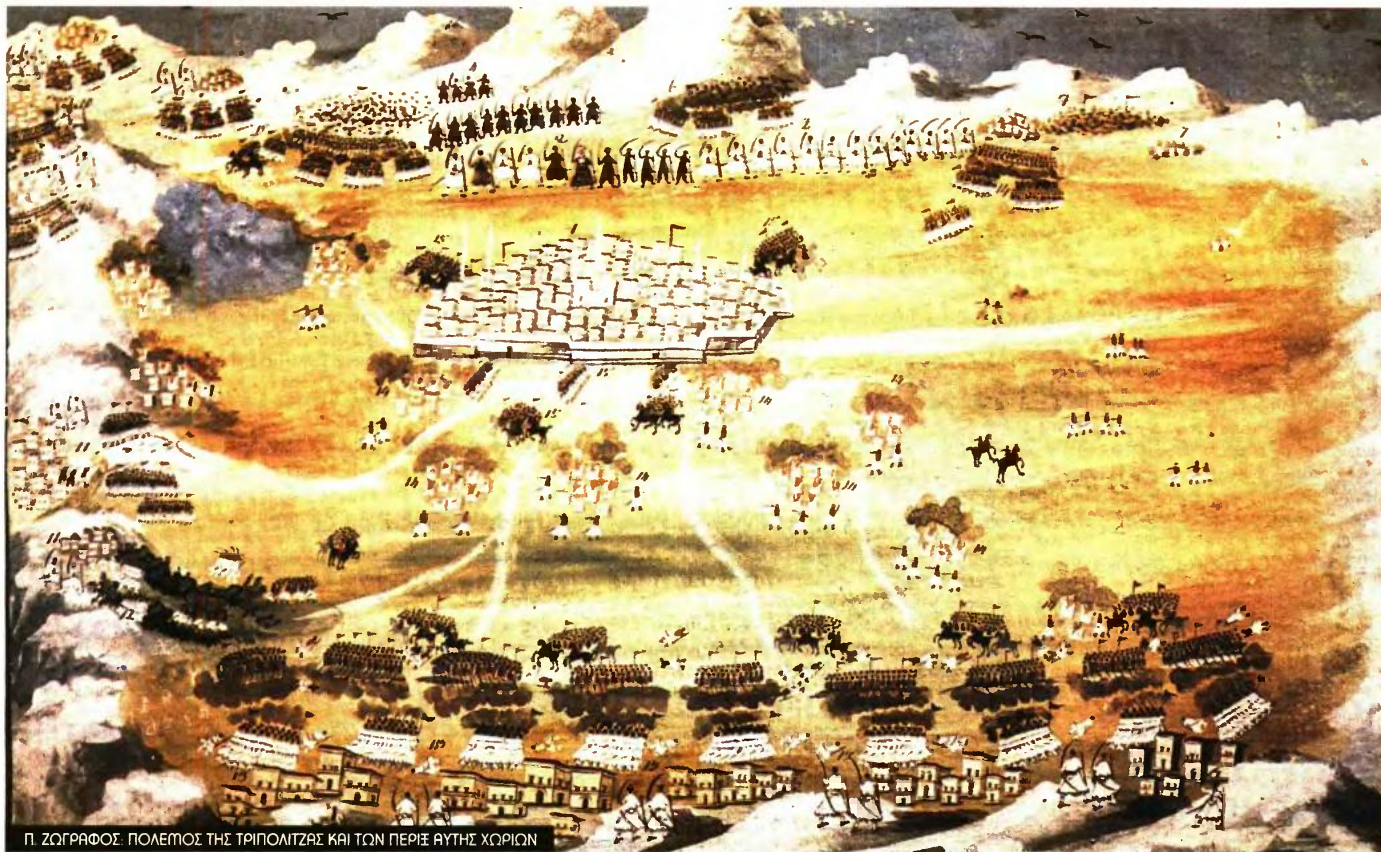
Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ ΠΕΜΠΤΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

www.topontiki.gr

ΠΟΝΤΙΚΙart 29

Π. ΖΩΓΡΑΦΟΣ. ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΖΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕ ΑΥΤΗΣ ΧΩΡΙΩΝ

Το 1821 διά χειρός αγωνιστών

Τριπολιτά - Μεσολόγγι
Πολιορκία και άλωση:
Μέσα από τις μαρτυρίες
των αγωνιστών
Επιμέλεια:
Θάνος Βερέμης
Εκδόσεις: Μεταίχμιο
Σελ.: 242

Η Ελληνική Επανάσταση είναι το κυρίαρχο ιστορικό γεγονός του νεότερου ελληνισμού καθώς η πρόκληση της συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση της συλλογικής μας μνήμης. Τα γεγονότα της μέσα από την εθνική αφήγηση διαμορφώνουν τη συνείδηση και την ταυτότητα του σύγχρονου Έλληνα. Έτσι και οι έντονες σε αρκετές περιπτώσεις – αντιδράσεις πάνω στην ερμηνεία των γεγονότων πρέπει να θεωρούνται εύλογες καθώς το ενδιαφέρον για εκείνη την περίοδο είναι ιδιαίτερα θερμό, δεδομένου ότι μέσα από αυτήν κατανοούμε τη σύγχρονη ιστορία μας, την εθνική μας ταυτότητα αλλά και τους εαυτούς μας.

Οι πηγές για τον αγώνα της ανεξαρτησίας των Ελλήνων είναι πολλές, αρχής γενομένης από τα «Συντάγματα του Αγώνα», τα έγγραφα της Πελοποννησιακής Γερουσίας, τις επιστολές του Κοραή και την αλληλογραφία των οπλαρχηγών, τις εφημερίδες της εποχής, τις κυβερνητικές αποφάσεις. Βέβαια, σε αυτά δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ο αναγνώστης της Ιστορίας παρά μόνο διά μέσου των μελετητών ιστορικών, των οποίων η διαμεσολάβηση είναι απαραίτητη για να κατανοήσει αναλυτικότερα αυτήν την ιστορική περίοδο. Δίπλα σε αυτές τις επίσημες και αντικειμενικές πηγές προστίθεται, μετά την Επανάσταση, και μια

Επιμέλεια σελίδας: Ξενοφών Α. Μπρουτζάκης

σειρά μαρτυριών από κεντρικά ή και δευτερεύοντα πρόσωπα, που έλαβαν ενεργό μέρος στα ιστορικά γεγονότα της εποχής ή τα παρακολούθησαν εκ του σύνεγγυς. Τέτοιες καταγεγραμμένες μαρτυρίες υπάρχουν πολλές για την Επανάσταση. Μερικοί, μάλιστα, αγράμματοι αγωνιστές υπαγόρευαν τις αναμνήσεις τους σε γραμματικούς. Τα κείμενα αυτά που αποκαλούνται «Απομνημονεύματα» συγκροτούν ένα πλούσιο σε όγκο και σημασία υλικό. Δεν μπορούν, βεβαίως, να χαρακτηριστούν ως πηγές, όμως στα χέρια ενός ιστορικού μπορούν να αξιοποιηθούν όχι μόνο ως τεκμήριο της νεοελληνικής κουλτούρας, αλλά και σαν εργαλείο για την καλύτερη κατανόηση και ανάλυση των γεγονότων.

Αυτά τα «Απομνημονεύματα» χρησιμοποιήθηκαν πολλαπλώς. Ο Σεφέρης, για παράδειγμα, εστιάζει στον λόγο του Μακρυγιάννη, ο δε Κωστής Παπαγιώργης τα χρησιμοποιεί για να συνθέσει τη βιογραφία του Κανέλλου Δεληγιάννη. Με δεδομένο το πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο γράφτηκαν τα κείμενα αυτά, δεν είναι δυνατό να απο-

τυπώνουν μια σαφή αντίληψη του συγγραφέα τους – όχι μόνο του εαυτού του αλλά και της πραγματικότητας που τον περιέβαλε. Πρόκειται, τις περισσότερες φορές, για καταγραφές που υπαγορεύονται από στενές αντιλήψεις, πολύ μακριά από την αίσθηση της αντικειμενικότητας και του ευρύτερου κοινωνικοπολιτικού συμφέροντος. Όσα, δε, γράφτηκαν κατά τη μετεπαναστατική περίοδο, ασχολούνται στην πλειονότητά τους με το ζήτημα της αποκατάστασης των παλαιών αγωνιστών από το ελληνικό κράτος. Τα κείμενα αυτά αξιοποιήθηκαν, ωστόσο, από τους ιστορικούς και έγιναν ένα ξεχωριστό αντικείμενο μελέτης της περιόδου, καθώς προσεγγίστηκαν μέσα από σύγχρονες μεθόδους ανάλυσης που ανοίγουν πολλά επίπεδα ερμηνείας.

Ο **Θάνος Βερέμης** στον τόμο που μόλις κυκλοφόρησε, εξετάζει την πολιορκία και την άλωση της Τριπολιτσάς που υπήρξε μια από τις πρώτες επιτυχίες του Αγώνα – όπως και το Μεσολόγγι –, ένα από τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, μέσα από τις μαρτυρίες των αγωνιστών. Τα κείμενα που παραθέτει σχολιάζοντάς τα, ανήκουν στους Δημήτριο Αιωνίδη, Νικόλαο Κ. Κασομούλη, Νικόλαο Σπηλιάδη, Σπυρομίλη, Γεώργιο Τερτσέτη και Φωτάκο.